

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 1/03-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. januára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 1 C 328/01-17 z 12. novembra 2001 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Co 54/02-35 z 10. júna 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. septembra 2002 doručená sťažnosť I. K. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 C 328/01-17 z 12. novembra 2001 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 54/02-35 z 10. júna 2002.

Sťažovateľ uviedol, že okresný súd rozsudkom č. k. 1 C 328/01-17 z 12. novembra 2001 zamietol jeho žalobu proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktorou sa domáhal náhrady škody podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), ktorá mu bola v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. D 240/93 spôsobená zbytočnými priet'ahmi zavinenými súdnym komisárom – notárom JUDr. J. Č. Toto dedičské konanie sa viedlo neprimerane dlho (konanie trvalo deväť rokov), v dôsledku čoho mu vznikla škoda: „tým, že som nemohol dedičstvo riadne užívať“. Sťažovateľ zároveň uviedol, že ako náhradu škody požadoval sumu vo výške 912,50 Sk, teda: „škodu vo výške trov konania pre súdneho komisára – J. Č., na ktoré ma zaviazal Okresný súd vo Svidníku uznesením sp. zn. D 240/93 zo 7. 2. 2001 o potvrdení dedičstva.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol: „Mal som za to, že takto neprimerane dlho vedeným dedičským konaním som bol poškodený na svojich právach, predovšetkým som nemohol riadne užívať svoje dedičstvo. Škodu som nevyčísľoval z hľadiska škody, ktorá mi bola spôsobená nemožnosťou užívania predmetného dedičstva. Teda nevyčísľoval som priame škody akými mohli byť nevyužívanie ornej pôdy, priemerných výnosov z nej a podobne. Vo vyčíslení škody som sa zameril na odmenu notára, ktorá podľa mňa nemala byť súdom notárovi priznaná, nakoľko tým, že konanie viedol neprimerane dlho mi spôsobil škodu.“

Proti rozsudku okresného súdu, ktorým jeho žalobu zamietol, podal sťažovateľ 29. novembra 2001 odvolanie, ktoré doplnil podaním zo 4. decembra 2001.

Krajský súd však rozsudkom č. k. 4 Co 54/02- 35 z 10. júna 2002 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Sťažovateľ namietal, že krajský súd ako orgán verejnej moci porušil jeho ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu a že jeho postup voči nemu je odopretím spravodlivosti, čo už samo osebe pokladá za výraz protiústavnosti.

Podľa sťažovateľa okresný súd aj krajský súd porušili jeho ústavou zaručené právo na súdnu ochranu, keď jeho žalobu zamietli „s odôvodnením, že tu nie je príčinná súvislosť medzi škodou a priet'ahmi v konaní, teda v nesprávnom úradnom postupe štátneho orgánu.“ Zdôraznil, že mu postupom štátneho orgánu vznikla škoda najmä tým, že nemohol svoje vlastníctvo riadne po túto dobu užívať, no je len na ňom, ako túto škodu vyčíslí a v akej výške ju bude požadovať. Preto bolo jeho výlučným právom rozhodnúť, v akej miere bude uplatňovať „nárok voči štátnemu orgánu, za spôsobené priet'ahy“.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „nálezom rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10. júna 2002 (4 Co 54/02) zrušil“.

Na základe výzvy ústavného súdu z 11. októbra 2002, ktorou ústavný súd vyzval sťažovateľa na doplnenie formulácie petitu sťažnosti tak, aby bol dostatočne určitý a mohol byť východiskom pre ďalšie rozhodovanie ústavného súdu v uvedenej veci, doplnil sťažovateľ svoju sťažnosť nasledovne: „Všeobecné súdy tak Okresný súd v Bardejove v konaní, v ktorom som ako žalobca proti žalovanému Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, vedenom pod sp. zn.: 1 C 328/01, rozsudkom z 12. novembra 2001 ako prvostupňový súd, ako aj Krajský súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn.: 4 Co 54/02, rozsudkom z 10. júna 2002 ako odvolací súd, porušili moje ústavou garantované právo na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 úst. zák. č. 40/1992 Zb. v znení neskorších predpisov) a to tým, že nesprávne posúdili môj návrh na začatie konania o náhradu škody spôsobenej mi nesprávnym úradným postupom súdneho komisára v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde vo Svidníku sp. zn. D 240/1993. Ktorou žalobou som sa domáhal pred všeobecnými súdmi, aby mi žalovaný – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, uhradil škodu vo výške 912,50 Sk, ktorá mi vznikla mojou povinnosťou uhradiť trovy konania notárovi JUDr. J. Č. v zmysle uznesenia

Okresného súdu vo Svidníku č. k. D 240/93 zo dňa 7. februára 2001. Pričom nesprávne posúdenie mojej žaloby a tým aj porušenie môjho ústavného práva vidím v tom, že všeobecné súdy pri posudzovaní môjho návrhu sa zamerali len na odôvodnenosť platenia trov konania súdnemu komisárovi a vôbec neposudzovali dôvodnosť vzniku škody, ktorá mi bola konaním o dedičstve spôsobená, tým, že toto konanie prebiehalo tak neprimerane dlhú dobu a za čo som žiadal náhradu škody. Preto tvrdím, že všeobecné súdy svojimi rozhodnutiami porušili moje ústavné právo (čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy SR), keď mi nepriznali žiadnu náhradu škody, ktorá mi neprimerane dlhým dedičským (od 9. 3. 1993 do 7. 2. 2001) konaním vznikla a ktorú som ja vyčíslil len vo výške trov konania súdneho komisára.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy v dôsledku „nesprávneho posúdenia“ jeho žaloby okresným súdom a krajským súdom, ktoré „sa zamerali len na odôvodnenosť platenia trov konania súdnemu komisárovi a vôbec neposudzovali dôvodnosť vzniku škody“, ktorá mala byť sťažovateľovi postupom súdneho komisára v dedičskom konaní spôsobená.

Z obsahu súdneho spisu okresného súdu v právnej veci vedenej pod sp. zn. 1 C 328/01 vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 19. apríla 2001 proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáhal podľa § 18 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. náhrady škody, pričom za nesprávny úradný postup označil zbytočné prietahy v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. D 240/93 a požadoval: „Nakoľko mi v tomto konaní vznikla priama škoda tým, že mi bola uložená povinnosť zaplatiť trovy konania súkromnému notárovi, ktorý vec odpojedaľoval, žiadam súd, aby vyniesol ten spravodlivý a zákonný R o z s u d o k Odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi škodu vo výške 912,50 Sk so zákonným úrokom, ktorá mu vznikla povinnosťou uhradiť trovy konania notárovi p. JUDr. J. Č. v zmysle uznesenia Okr. súdu vo Svidníku sp. zn. D 240/93-72, zo dňa 7. II. 2001. Súd súčasne zaväzuje odporcu k úhrade vzniklých trov tohto konania v prospech navrhovateľa.“

Z listinných dôkazov obsiahnutých v uvedenom spise vyplýva, že sťažovateľ uplatnil v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1 C 328/01 nárok na náhradu škody, ktorá mala spočívať v povinnosti zaplatiť trovy dedičského konania uloženej mu uznesením

Okresného súdu vo Svidníku sp. zn. D 240/93 zo 7. februára 2001. Nešlo teda iba o vyčíslenie náhrady škody spôsobenej nemožnosťou majetok, ktorý bol predmetom dedičského konania, užívať v rozsahu zodpovedajúcom výške trov dedičského konania, ako to následne interpretoval sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v sťažnosti v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 13/01). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 a I. ÚS 13/00).

Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že zásah do svojich základných práv uvedenými rozhodnutiami vidí predovšetkým v tom, ako všeobecné súdy vyhodnotili dôkazy vykonané v priebehu konania o jeho žalobe, a v spôsobe, akým zistený skutkový stav právne posúdili.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku okresného súdu č. k. 1 C 328/01-17 z 12. novembra 2001, ako aj s obsahom rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 54/02-35 z 10. júna 2002 dospel ústavný súd k záveru, že oba súdy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili. Súd prvého stupňa podrobne uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, a odôvodnil aj použitie príslušných ustanovení právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Odvolací súd sa so skutkovými aj právnymi závermi prvostupňového súdu stotožnil.

Z rozhodnutí všeobecných súdov je podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tieto sa zaoberali všetkými námietkami sťažovateľa a prejednali jeho žalobu v celom rozsahu. Okresný súd vo svojom rozsudku jasne a zrozumiteľne uviedol, že sťažovateľ nepreukázal výšku škody, ktorá mu mala vzniknúť ako dôsledok konania notára (vrátane nemožnosti nerušene užívať predmet svojho vlastníctva), a v tejto časti nepovažoval sťažovateľom uplatnený nárok za preukázaný, pričom právnu povinnosť uhradiť trovy dedičského konania spočívajúce v odmene súdneho komisára nemožno podľa právneho názoru okresného súdu považovať za škodu.

Ústavný súd sa nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery všeobecných súdov v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) alebo k záveru o porušení jeho práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom (čl. 46 ods. 3 ústavy) a nezakladá ani právomoc ústavného súdu konať vo veci.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. januára 2003